

-oss bry oss!

PILAR III

2015

*Oppdatert pr. 31.12. 2015
Vedtatt av styret 04.02.2016*

Innholdsfortegnelse

1	Innledning og formål med dokumentet	3
2.	Ansvarlig kapital og kapitalkrav.	3
2.1	Ansvarlig kapital.....	3
2.2	Kapitalkrav	4
2.3	Bufferkrav.....	4
2.4	Uvektet kjernekapitalandel	4
3.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
3.1	Definisjon av mislighold og verdifall	5
3.2	Metode for beregning av nedskrivninger.....	6
3.3	Fordeling på engasjementstyper og typer av motparter.....	6
3.4	Engasjement fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	6
3.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
3.6	Endring i nedskrivninger på utlån og avsetninger på garantiansvar.....	7
3.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
3.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
3.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	8
4	Egenkapitalposisjoner	9
5	Renterisiko	9
6	Styring og kontroll av risiko.....	10
7.	Bankens godtgjørelsesordning.	13
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	14

1 Innledning og formål med dokumentet

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3).

Pilar 1 er et minimumskrav til ansvarlig kapital på minst 8 % av beregningsgrunnlaget.

Pilar II, krav om at bankene har en prosess (ICAAP) hvor de vurderer kapitalbehovet i forhold til bankens risikoprofil, og utarbeider en strategi for å vedlikeholde kapitaldekningen innenfor de rammer som besluttes. Denne prosessen blir overvåket/evaluert av tilsynsmyndighetene.

Pilar III er et krav om at finansiell informasjon om bankens kapitaldekning og ICAAP prosess offentliggjøres.

Alle tall i dokumentet er pr 31. desember 2015 og rapporteres i hele tusen kroner med mindre annet fremgår.

Oppdalsbanken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Standardmetoden innebærer at det benyttes standardiserte, myndighetsbestemte risikovekter ved beregningen av kapitalkravet. Ved beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden, som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til gjennomsnittlig inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. Ansvarlig kapital og kapitalkrav.

2.1 Ansvarlig kapital

Reglene for kapitaldekning stiller krav til risikovekting av poster i og utenfor balansen. Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapitalen minst skal utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag.

Den ansvarlige kapital består av kjernekapital og tilleggskapital. Hele vår egenkapital er kjernekapital.

(Hele tusen kroner)	2015	2014*)
Kjernekapital		
Sparebankens fond	316 981	308 383
Justering av Sparebankens fond *)		(8 702)
Gavefond	2 000	2 000
Sum egenkapital	318 981	301 681
Fradrag:		
Fradrag for overfinansiering av pensjonsforpliktelser		(1 165)
Justering av overfinansiert pensjonsforpl. ved overgang til IAS 19		1 163
Utsatt skatt pensjonsforpliktelser		315
Justering av overfinansiert pensjonsforpl. ved overgang til IAS 19		(314)
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	(2 978)	-
Ren kjernekapital	316 003	301 680
Fondsobligasjoner	0	0
Kjernekapital	316 003	301 680
Ansvarlige lån	0	0
Total ansvarlig kapital	316 003	301 680
Kapitaldekning	19,1 %	18,7 %

*) Historiske tall er omarbeidet slik at disse er sammenlignbare med overgangen fra NGAAP til IAS 19 i 2015

2.2 Kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises beregningsgrunnlag for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet kapitalkrav.

Engasjementskategorier	2015	2014
Lokale og regionale myndigheter	3 063	4 105
Offentlig eide foretak	4 988	5 000
Institusjoner	25 504	32 940
Foretak	300 153	327 033
Massemarked	0	0
Engasjement med pant i eiendom	962 072	857 569
Forfalte engasjement	11 630	14 994
Obligasjoner med fortrinnsrett	11 076	12 861
Fordringer på institusjoner med kortsiktig rating	619	11 054
Andeler i verdipapirfond	67 756	42 215
Egenkapitalposisjoner	42 310	35 549
Øvrige engasjement	118 619	168 903
Sum kreditt- og motpartsrisiko	1 547 483	1 512 223
Operasjonell risiko	110 693	99 540
Sum beregningsgrunnlag (Kapitalkrav x 12,5)	1 659 929	1 611 763
Ren kjernekapitaldekning	19,1 %	18,7 %
Kjernekapitaldekning	19,1 %	18,7 %
Kapitaldekning	19,1 %	18,7 %

2.3 Bufferkrav

Kapitalkrav	2015	2014
Minimumskrav – 8,0 %	132 679	128 941
Bevaringsbuffer – 2,5 %	41 462	40 294
Systemrisikobuffer – 3,0 %	49 754	48 353
Motsyklisk buffer – 1,0 % (0 % i 2014)	16 585	-
Sum kapitalkrav – 14,5 % (2014 – 13,5 %)	240 480	217 588

Banken har per 31.12.15 et kombinert bufferkrav på kr 240 millioner. Banken har kr 316 millioner til å dekke det kombinerte bufferkravet. Beregnet maksimalt disponeringsbeløp er kr 76 millioner.

2.4 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10), og engasjementsbeløp for derivater som ikke er balanseført.

Uvektet kjernekapitalandel	2015	2014
Uvektet kjernekapitalandel	10,2 %	10,9 %

3. Kreditrisiko og motpartsrisiko

3.1 Definisjon av mislighold og verdifall

Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt når kundens økonomiske situasjon innebærer en sannsynlighet for at et allerede oppstått tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt. Rentene på slike lån løper som normalt inntil mislighold inntreffer.

Definisjon verdifall:

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier.

Banken har utarbeidet følgende kriterier som skal legges til grunn når en skal vurdere grunnlag av nedskrivning for verdifall i utlånsporteføljen:

Det er et **objektivt bevis** for verdifall for et **næringslivsengasjement** når:

- Slik negativ inntjeningsutvikling i en periode at innskutt egenkapital brukes til inndekning av tap.
- Underskudd i 2 påfølgende år som enten belastes innskutt egenkapital, eller reduserer opptjent egenkapital med mer enn 75 %.
- Hendelser knyttet til engasjementet som "akutt" øker underdekning i sikkerheter vesentlig.
- Mislighold av lån og rammekreditter uten løpende kommunikasjon med kunden og en omforent plan for å komme å jour.
- Det tas utlegg i, eller foretas utpanting i, eiendeler som tilhører kunden.

Det må **vurderes** om det finnes **objektive bevis** for verdifall for et **næringslivsengasjement**

- Ved vesentlige endringer i kundens organisasjon
- Tap av nøkkelpersonell
- Endring i løpende leveringskontrakter og andre markedsbestemte forhold.
- Mislighold over 45 dager.

Det er et **objektivt bevis** for verdifall for et **privatengasjement** når:

- Det er mislighold ut over 90 dager uten at det finnes en formell avtale om at tiltak skal gjennomføres for å bringe engasjementet å jour.
- Kunden dør eller utsettes for hendelser som umiddelbart gir et så stort inntektsbortfall at det er åpenbart at gjelden ikke kan betjenes fullt ut.
- Det er åpenbart at realisasjonsverdien av stille sikkerheter er så lav at kunden ikke har betjeningsevne for et evt. restlån etter tvangsrealisasjon.

Det må **vurderes** om det er et **objektivt bevis** for verdifall for et **privatengasjement** når:

- Kunden blir syk, arbeidsledig, eller på andre måter kommer ut for hendelser som over tid kan endre kundens betjeningsevne vesentlig.
- Mislighold over 45 dager.

Det er et **objektivt bevis** for verdifall for en **gruppe av utlån** når:

- Det skjer dramatiske markedsendringer i en bransje der banken har grupper av utlån.
- Det skjer vesentlige endringer i rammebetingelsene som utvilsomt får praktiske konsekvenser for en gruppe av lånekunder.
- En gruppe av låntakere åpenbart ikke er i stand til å følge opp nødvendig fornyelser og investeringer.
- En gruppe av låntakere utsettes for hendelser som gir varig og vesentlig reduksjon av betjeningsevnen (eks. hjørnesteinsbedrift med mange middelaldrende arbeidstakere går konkurs).

Det må **vurderes** om det foreligger et **objektivt bevis** for verdifall for en **gruppe utlån** når:

- Banken er eksponert i bransjer som over tid viser klare utviklingstrender som kan føre til redusert betjeningsevne.
- Grupper av låntakere er avhengig av lokalt marked.
- Grupper av låntakere får endret sine rammebetingelser over tid, inkl. krav til kompetanse.

3.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. I nåverdiberegningene benyttes løpende effektiv rente. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene, vurderes sikkerhetene til påregnelig salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Banken har risikoklassifisert utlånsporteføljen. Lån i høyrisikoklassene nedskrives gruppevis.

3.3 Fordeling på engasjementstyper og typer av motparter

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp fordelt på engasjementstyper og typer av motparter.

Type motpart	Utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Sum
Personmarked	1 668 196	8 943	112 516	1 789 655
Eika Boligkreditt	377 920	6 100	0	384 020
Tjenesteytende virksomhet	233 503	5 407	15 053	253 963
Primærnærings	155 325	320	15 163	170 808
Bygge- og anleggsvirksomhet	138 086	15 792	37 215	191 093
Varehandel, hotell/restaurant	78 356	5 776	9 807	93 939
Industri	87 727	1 315	11 430	100 472
Transport mv.	23 610	1 562	1 485	26 657
SUM	2 762 723	45 215	202 669	3 010 607

3.4 Engasjement fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser ulike engasjementstyper fordelt på løpetider.

Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i hele tusen)

Engasjementstyper	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån	312 749	20 624	92 695	431 584	1 527 151	(35 961)	2 348 842
Ubenyttet kreditt						202 669	202 669
Garantier			45 215				45 215
Sum	312 749	20 624	137 910	431 584	1 527 151	166 708	2 596 726

3.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle og gruppevise nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Type	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Samlede nedskrivninger	Nedskrivninger siste år	Avsetninger Garantier
Personkunder	8 622	8 983	10 869	(592)	0
Primærnæring	0	0	1 948	(293)	0
Tj.yt.virksomhet	0	9 658	5 013	452	0
Bygg og anlegg	0	6 040	9 132	1	0
Varehandel,hot/rest	1 004	5 926	6 853	1 831	0
Industri	0	1 316	1 850	1 518	0
Transport	0	0	296	(264)	0
Sum	9 626	31 923	35 961	2 653	0

Type	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Samlede nedskrivninger	Nedskrivninger siste år	Avsetninger Garantier
Hjemkommune	5 391	19 544	22 215	1 618	0
Rest Sør Tr.lag	1 781	8 799	10 499	769	0
Rest Norge	2 453	3 580	3 247	266	0
Utlandet	1	0	0	0	0
Sum	9 626	31 923	35 961	2 653	0

3.6 Endring i nedskrivninger på utlån og avsetninger på garantiansvar

Tabellene nedenfor viser utviklingen i nedskrivninger på utlån og avsetninger på garantiansvar for regnskapsåret 2014.

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetning på garantier siste år.

	Utlån	Garantier	Sum
Inngående balanse	17 182	0	17 182
- periodens konstaterte tap, tidligere avsatt	500	0	500
+ økte individuelle nedskrivninger i perioden	2 439	0	2 439
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden	1 820	0	1 820
- tilbakeføring av individuelle nedskr. i perioden	1 180	0	1 180
Utgående balanse	19 761	0	19 761

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån og garantier siste år

Inngående balanse	16 126
+/- periodens gruppevise nedskrivninger	74
Utgående balanse	16 200

Årets tapskostnad utlån og garantier

Årets endring i individuelle nedskrivninger	2 578
Årets endring i gruppevise nedskrivninger	74
Konstaterte tap, tidligere individuelt nedskrevet	525
Konstaterte tap, tidligere ikke individuelt nedskrevet	71
Inngang på tidligere perioders konstaterte tap	(60)
Årets tapskostnad	3 188

3.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle. Oppdalsbanken har per rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

3.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter nedskrivninger og sikkerhetsstillelser, samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før nedskrivning	Engasjementsbeløp etter nedskrivning og sikkerhetsstillelse	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttet ratingbyrå	Andel sikret med pant 1)	Andel sikret med garanti 1)
Stater og sentralbanker	54 146	54 146		Ingen	0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter	10 977	10 977		Ingen	0 %	0 %
Offentlig eide foretak	4 988	4 988		Ingen	0 %	0 %
Multilaterale utviklingsbanker	-	-		Ingen	0 %	0 %
Internasjonale organisasjoner	-	-		Ingen	0 %	0 %
Institusjoner	104 843	104 843		Ingen	0 %	0 %
Foretak	445 745	414 676		Ingen	0 %	0 %
Massemarkedsengasjementer	-	-		Ingen	0 %	0 %
Eng. med pant i fast eiendom	2 125 210	2 124 945		Ingen	85 %	0 %
Forfalte engasjementer	9 625	7 847		Ingen	0 %	0 %
Høyrisiko-engasjementer	-	-		Ingen	0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	110 761	110 761		Ingen	0 %	0 %
Institusjoner og foretak med kortsiktig rating	3 097	3 097		Moody's/ S&P	0 %	0 %
Andeler i verdipapirfond	87 975	87 975		Ingen	0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	40 660	40 660	2 978	Ingen	0 %	0 %
Øvrige engasjementer	135 377	132 529		Ingen	0 %	0 %
Sum	3 133 404	3 097 444	2 978			

1) Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. I enkelte tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Oppdalsbanken benytter ikke kredittderivater.

Banken foretar ikke motregning av eksponeringer i eller utenfor balansen ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjente for oss, skal dokumentere sin verdi. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til verdivurdering/takst, bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, ved større opplån og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon i typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

3.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Rentebytteavtaler er inngått for å sikre renterisikoen knyttet til fastrente utlån eller innskudd. Rentebytteavtale er en avtale om å betale flytende rente og motta en fast rente eller motsatt, på en avtalt hovedstol. På forfallstidspunktene utveksles de aktuelle rentebeløp. Som sikringsforretning består risikoen ved en slik avtale i at det ikke er perfekt samvariasjon mellom sikringsavtalen og den

sikrede posten. Rentebytteavtalene per 31.12.15 er knyttet opp mot fastrentelån som utgjør kr 34 mill. Total sikringsportefølje pr. 31.12.15 er kr 33,5 mill.

4 Egenkapitalposisjoner

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis deles inn i tre porteføljer; handelsportefølje, omløpsmidler og anleggsmidler. Bankens beholdning består ved årsskiftet av poster klassifisert i de to sistnevnte porteføljer. Det er i inneværende år ikke foretatt endringer i de benyttede regnskapsprinsipper.

Bankens styre har vedtatt policy for markedsrisiko som regulerer omfanget ved kjøp av verdipapirer.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og framtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede. Kun få av disse papirer i porteføljen er børsnoterte. I Pilar 3 omtales denne beholdningen som værende til strategiske formål.

Matrisen nedenfor viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år, akkumulert urealisert gevinst/tap og hvor mye av dette som er medregnet i henholdsvis kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner

Beløp i tusen kr.	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/tap i perioden	Urealisert gevinst/(tap)
Aksjer - gevinstformål				
-børsnoterte aksjer	4 992	5 036	1 040	(295)
-andre aksjer	2 590	3 000	0	(872)
Aksjer – strategisk formål				
-børsnoterte aksjer				
-andre aksjer	34 751	73 797	9	(250)
Sum	42 333	81 833	1 049	(1 417)

5 Renterisiko

Oppdalsbanken har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fast forrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes og banken vil derfor alltid ha en viss renterisiko også på lån med flytende rente.

Fastrentelån har en betydelig høyere durasjon og renterisiko. Banken kan benytte rentebytteavtaler for å styre renterisikoen på fastrentelån.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis, og renterisikoen utgjør pr. 31.12.15 kr. 397.000 ved 1 % renteendring. Hver

måned innhentes verdivurderinger og beregning av renterisiko knyttet til disse papirene. Beregningen gjøres av en av våre meglerforbindelser på området.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastrenteavtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 6 uker ved rentenedgang. Renterisikoen på innskudd med flytende rente vurderes til å være omtrent den samme som for utlån. Lavere volum kompensere for lengre varslingsfrist. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er normalt høyere, men på grunn av hovedsakelig løpetid < 1 år, anses renterisikoen å være meget moderat. Banken tilbyr fastrenteinnskudd med rentebindingsperiode på 3, 6 og 12 måneder.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer.

I perioder hvor banken har rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for rentebytteavtale i hvert enkelt tilfelle.

Styret har vedtatt retningslinjer og rammer for eksponering i obligasjons- og verdipapirmarkedet, og dagens portefølje er innenfor de rammer som styret har satt i følgende policyer:

- Policy for styring og kontroll
- Markedspolicy
- Likvidtetspolicy

6 Styring og kontroll av risiko

6.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer og instruksjoner, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

- Bankens kapitaldekning pr. 31.12.15 er 19,1 %
- Oppdalsbanken har et kapitalmål på minimum 17,0 % i h.h.t. strategiplan.
- ICAAP beregningen gir et kapitalbehov på 17,0 % for 2015 inkl. alle bufferkrav, pilar II og buffer. Beregning for 2016 blir gjort innen april 2016.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år. Formålet med denne dokumentasjonen er å beskrive vurderinger og aktiviteter som Oppdalsbanken har gjennomført i forbindelse med ICAAP-beregningen i banken, knyttet til metoder og resultater for evaluering av bankens risikoprofil og kapitalbehov. Styret er aktivt med i prosessen.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for ulike risikoer ved hjelp av ulike metoder:

- Kreditt- og konsentrasjonsrisiko
- Likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP)
- Markedsrisiko
- Eiendomsrisiko
- Operasjonell risiko
- Risiko knyttet til pensjonsforpliktelser
- Forretningsmessigrisiko
- Strategisk risiko
- Risiko knyttet til uforsvarlig gjeldsoppbygging
- Systemrisiko

6.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoe

Risikostyring er viktig for at banken skal nå sine mål, og er et sentralt element i bankens daglige drift og i styrets fokus. Oppdalsbanken har i det overordnede strategiarbeid, de vedtatte policydokumenter og i bankens risikovurdering og intern kontrollrutiner en tilfredsstillende oppfølging og kontroll med de risiki som banken utsettes for.

Policy for styring og kontroll sammen med bankens risikopolicy er de overordnede dokumenter som definerer alt arbeid med risiko i Oppdalsbanken. I tillegg er bankens finansielle risikoer kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

Styret behandler hvert kvartal en periodisk risikorapport som er en totaldokumentasjon over bankens risikoeksponering. I tillegg har styret etter fastlagt plan en årlig gjennomgang av bankens overordnede strategi- og policydokumenter, blant annet relatert til bankens risikostyring og internkontroll.

Styret vil ved den årlige gjennomgang, revisjon og behandling av overordnet risikodokument tilstrebe og fastsette bankens prinsipper for risikostyring og intern kontroll. Styrets risikopolicy legger vekt på at banken skal ha en lav til moderat risiko for bankens samlede virksomhet.

Kreditt- og konsentrasjonsrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at bankens lånekunder ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser.

Banken skal kunne betjene de fleste potensielle lånekunder innenfor bankens geografiske nedslagsfelt, og skal ha moderat kredittrisiko i utlånsporteføljen. Utlån i personkundemarkedet skal i hovedsak sikres med pant i bolig eller andre realiserbare eiendeler. Utlån til næringskunder skal utgjøre en begrenset andel av samlede utlån. Banken skal ikke yte lån til foretak innenfor antatt spesielt risikofylte bransjer.

Sentrale forutsetninger for å redusere denne type risiko er god kredittvurdering av kompetente medarbeidere samt gode rutiner, systemer og verktøy på kredittgiving og oppfølging av låneengasjement. Det er utarbeidet en egen kredittpolicy som beskriver nærmere hvordan banken skal forholde seg til kredittrisiko. Denne policyen gjennomgås og oppdateres årlig, siste gang 06.11.2015. Kredittpolicyen sier at betjeningsevne er det viktigste kriteriet for å vurdere kredittgiving, både for personmarkedet og næringsliv. Deretter er det sikkerheter som blir vurdert. Det er viktig at risikoklassifiseringen er korrekt og forsvarlig.

Banken skal til enhver tid ha kontroll på kredittrisiko, gjennom gode systemer og rutiner for kredittgivning og oppfølging av engasjement. Et viktig hjelpemiddel er bankens risikoklassifiseringssystem og bankens kreditthåndbok. Banken skal ha en moderat risikoprofil når det gjelder kredittrisiko.

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

Enkeltkunder
Enkelt bransjer
Geografiske områder

Likviditets- og finansieringsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken i en gitt situasjon ikke klarer å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisiko vil avhenge av bankens balansestruktur, likviditeten i kapitalmarkedet og bankens kredittverdighet. Med balansestruktur menes soliditet og innskuddsdekning, samt forskjeller i omløpshastighet og bindingstid på eiendels- og gjeldssiden. Bankens kredittverdighet vil avhenge av bl.a. soliditet, inntjening, risikoprofil og utlånsporteføljen.

Banken skal til enhver tid ha kontroll på likviditetsrisiko, gjennom gode systemer og rutiner for oppfølging av likviditeten. Det er utarbeidet en egen likviditetsstrategi som beskriver nærmere hvordan banken skal forholde seg til likviditetsrisiko. Denne strategien skal gjennomgås og oppdateres årlig. Dette ble siste gang gjort 20.03.2014. Denne vil bli oppdatert i løpet av 1. kvartal 2016. Banken skal ha en lav risikoprofil når det gjelder likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås her risiko for reduserte verdier av bankens eiendeler som følge av svingninger i markedspriser for finans- og realaktiva. Markedspolicyen gjennomgås og oppdateres årlig. Dette ble sist gang gjort 24.09.2015. Bankens strategi sier at eksponeringen i verdipapirmarkedet skal være begrenset.

Eiendomsrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap pga. utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, mennesker og systemer eller pga. eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter risiko innen personal, økonomi, IT- sikkerhet, fysisk sikkerhet, drift, juridisk sikkerhet, forvaltning, kontroll og daglig drift. I dette inngår risiko for at banken kan bli påført tap eller kostnader som følge av at IT-systemer og organisasjon ikke kan behandle transaksjoner på korrekt og tidsriktig måte manglende sikring av omdømme, eiendeler og ressurser mv., bevisste handlinger fra egne ansatte og/eller utenforstående med sikte på å oppnå urettmessige fordeler, manglende sikring av kunders eiendeler eller uaktsomhet ved forvaltning av eiendeler på vegne av andre systemtekniske og manuelle kontroller som ikke fungerer

Den operasjonelle risiko vil blant annet kunne reduseres gjennom god kvalitetssikring og gode interne systemer, rutiner, retningslinjer og kontrollsystemer. Banken skal til enhver tid ha kontroll på den operasjonelle risiko, gjennom gode systemer for kvalitetssikring og intern kontroll. Banken skal ha en lav risikoprofil når det gjelder operasjonell risiko.

Forretningsrisiko

Uventede endringer i inntektene eller kostnader knyttet til eksterne faktorer medfører forretningsrisiko. Årsakene til forretningsrisiko kan være konkurranseforhold som fører til reduserte volumer og prispress, reguleringer eller forhold hos samarbeidspartnere som reduserer lønnsomheten gjennom enten bortfall av inntekter eller økte kostnader.

Tap vil oppstå dersom banken ikke tilpasser seg endringene. God planlegging og gode rutiner er viktige verktøy for å redusere risiko. Endringer i omdømme kan medføre svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit hos kunder, motparter, aksjeeiere og myndigheter.

Et svekket omdømme for Oppdalsbanken kan også skyldes forhold i andre institusjoner som av markedet defineres som en del av banken. Banken skal ha en lav risikoprofil når det gjelder forretnings- og omdømmerisiko.

Strategisk risiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Omdømme risiko

Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Tillitskrisen kan ramme banken alene eller hele Eika Gruppen.

7. Bankens godtgjørelsesordning.

Banken har en generell ordning for variabel godtgjørelse som defineres inn under pkt 3: Unntak i Finanstilsynets rundskriv av 01.12.2014 "Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond". Ordninger omfatter hele banken og gir ikke incentiveeffekt når det gjelder overtakelse av risiko.

Banken har i 2015 hatt en bonusordning for sine ansatte. Ordningen omfatter alle bankansatte og blir utbetalt som en del av den enkeltes lønnsgrunnlag dersom enkelte måltall knyttet til aktivitet og resultat blir oppnådd. Bonusen er den samme for alle bankansatte, med unntak av banksjef.

Ansatte og banksjef kan som en del av ansettelsesavtalene få lån på gunstige vilkår etter særskilte regler vedtatt av styret. Disse fordelene er skattepliktig ut fra normalrentesats fastsatt av skattemyndighetene. I bankens inntekter er kun tatt inn de faktiske inntekter.

Lån og kreditter til styret og andre tillitsvalgte er gitt på ordinære kundevilkår.

8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	N/A
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	N/A
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	N/A
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	N/A
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	N/A
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og	N/A
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	N/A
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	N/A
9	Instrumentets nominelle verdi	N/A
9a	Emisjonskurs	N/A
9b	Innløsningskurs	N/A
10	Regnskapsmessig klassifisering	N/A
11	Opprinnelig utstedelsesdato	N/A
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	N/A
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	N/A
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	N/A
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	N/A
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	N/A
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital				
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	301.681,00	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	17.300,00	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	318.981,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-2.978,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b),	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-2.978,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	316.003,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

	Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter		
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34
	Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer		
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	316.003,00	Sum rad 29 og rad 44
	Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger		
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarelig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
	Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer		
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggskapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	316.003,00	Sum rad 45 og rad 58

59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	1.659.929,00		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	19,04 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	19,04 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	19,04 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	41.498		
66	herav: motsyklisk buffer	16.599		
67	herav: systemrisikobuffer	49.798		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	-	CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	15,54 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	31.898,00	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	1.100,00	36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	